

6.11 Základy společenských věd

6.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ RVP G, který patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Základy společenských věd integrují ve své tematice vzdělávací obor Člověk a svět práce a část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Učivo Základů společenských věd se také prolíná s průřezovými tématy RVP G – Environmentální výchova (EV), Mediální výchova (MV), Multikulturní výchova (MKV), Osobnostní a sociální výchova (OSV) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS).

Učivo Základů společenských věd může být dále rozvíjeno formou volitelných předmětů ve 2. – 4. ročníku (viz příloha č. 1 k ŠVP).

V Základech společenských věd si žáci osvojují poznatky týkající se ekonomických zákonitostí, podstaty lidské psychiky, uspořádání společnosti, role jedince ve společnosti, fungování státu, role práva v současném světě, globálních procesů, významu víry pro život člověka v 21. století a filozofického pohledu na člověka, jeho existenci a svět. Žáci tak získávají dovednosti a schopnosti, které jim umožní lépe porozumět sobě samým i druhým lidem, orientovat se ve společnosti, na trhu práce a zapojit se do věcí veřejných. Ve svém výsledku mají Základy společenských věd za úkol formovat žáky v kompetentní občany České republiky a Evropské unie, kteří rozumějí sami sobě a myslí v globálních souvislostech.

Obsahové členění Základů společenských věd:

- 1. ročník, kvinta Sociologie (Člověk ve společnosti)
- 2. ročník, sexta Psychologie (Člověk jako jedinec)
- 3. ročník, septima Politologie (Občan ve státě)
Mezinárodní vztahy, globální svět
Religionistika
Právo (Občan a právo)
- 4. ročník, oktáva Ekonomie (Člověk a svět práce), Neformální logika, Filozofie

Časové vymezení předmětu:

Týdenní hodinová dotace:

- 1. ročník, kvinta   1 hodina
- 2. ročník, sexta   1 hodiny
- 3. ročník, septima   2 hodiny
- 4. ročník, oktáva   3 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá ve třídách, multimediální učebně, popřípadě mimo školu v rámci exkurzí a návštěv městského úřadu, okresního soudu, úřadu práce, muzeí, galerií, speciálních zařízení apod. Základními metodami a formami práce jsou: frontální vyučování, skupinová práce, párové učení, řízený rozhovor, diskuze, práce s textem, analýza dokumentů, filmů, projekty, samostatná práce žáků, kritické zhodnocení internetových zdrojů (referáty, eseje, prezentace) a efektivní využívání digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žákům jsou nabízena společenskovední témata, k nimž samostatně vyhledávají v odborné literatuře, či na internetu podstatné informace, které dále využívají pro zpracování samostatných seminárních prací, referátů, krátkodobých osobních projektů, skupinových projektů, řečnických cvičení a které kriticky hodnotí a vyvozují z nich obecnější názory
- pod vedením učitele analyzují odborné texty (sociologické, psychologické, filozofické aj.)
- žáci získané poznatky dále využívají v praktickém životě (např. zlepšují svou schopnost učit se, jsou schopni sebekontroly)
- žáci propojují informace nejen v rámci předmětu Základy společenských věd, ale také s obsahy ostatních předmětů

Kompetence k řešení problémů

- žák umí kriticky posoudit a analyzovat problém, najít vhodné a nejefektivnější řešení na základě vlastních nápadů nebo týmové spolupráce
- žák aktivně vyhledává problémové situace z každodenní praxe (společenské dění, politický život aj.), které dále analyzuje a zaujímá k nim stanovisko, přičemž je schopen svůj názor obhájit
- k posilování kompetence k řešení problému pedagog aplikuje dramatizaci, hraní rolí, brainstorming, diskusi, debaty, aktivity s využitím multimediální techniky

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke vhodné a slušné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni

- učitel vede žáky ke kladení jasných, srozumitelných dotazů, k obhajobě vlastního názoru, ke hledání argumentů i protiargumentů a zároveň k poslouchání a akceptování názorů jiných
- žáci jsou schopni vyjednávat a komunikovat asertivně
- žáci prezentují své vlastní práce za využití multimediální techniky

Kompetence sociální a personální

- prostřednictvím jednotlivých témat předmětu, organizačních forem výuky a vyučovacích metod žáci poznávají vlastní osobnost, své pozitivní a negativní vlastnosti, dokáží je popsat a zhodnotit, přijímají názory okolí, snaží se své špatné stránky osobnosti potlačovat a dobré rozvíjet
- žáci poznávají nejen sami sebe, ale i druhé, dokáží objektivně posuzovat chování a jednání ostatních lidí, jsou ochotni podílet se na rozvoji druhých a tím zaujímat svůj celkový pozitivní postoj k lidem a své roli ve společnosti
- žáci dokáží kooperativně pracovat s druhými, čímž si osvojují základy týmové spolupráce

Kompetence občanská

- učitel rozvíjí u žáků atributy kompetentního občana, občana znalého svých práv a povinností, vede žáky k pozitivnímu postoji ke společnosti, politice a k budoucí plné participaci na občanském, politickém životě
- učitel vede žáky k rozvíjení národních hodnot, k vlastenectví a patriotismu
- soustavným společenským komentováním společenského dění a vhodně zvolenými aktivitami vede učitel žáky ke sledování aktuální společenské, ekonomické, sociální a politické situace v ČR, EU i ve světě a vytváří příležitosti k diskuzi

Kompetence k podnikavosti

- učitel vede žáky k odpovědnému přístupu k práci, k přípravě, realizaci a zhodnocení svých pracovních postupů a výsledků
- učitel pomáhá v profesní orientaci žáků a důsledné přípravě na budoucí pracovní život

Kompetence digitální

- žáci řeší problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů s jejich kritickým posouzením
- žáci citují zdroje ve své práci, je si vědom autorských práv, při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržuje právní normy
- žáci kombinují různá digitální zařízení za účelem efektivnějšího plnění zadaných úkolů
- žáci jednájí v digitálním prostředí eticky a dodržují zásady bezpečí v kyberprostoru

6.11.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: **Základy společenských věd**

Ročník: **1., kvinta**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
Člověk ve společnosti (sociologie) Sociologie jako věda <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí vznik sociologie jako samostatné vědy ▪ objasní předmět sociologického zkoumání ▪ vysvětlí rozdíl mezi disciplínami sociologie ▪ objasní zásady výzkumu v sociologii ▪ vytváří grafy v sociologickém výzkumu ▪ interpretuje sociologická data	Člověk ve společnosti (sociologie) Sociologie jako věda <ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik vědecké sociologie ▪ předmět sociologie ▪ disciplíny sociologie ▪ výzkum v sociologii ▪ významní představitelé sociologie	

<p>Společenská podstata člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyloží význam začlenění jednotlivce do sociálních vazeb a do kulturního systému ▪ objasní roli socializace pro lidský život, rozezná jednotlivé formy sociálního učení a uvede jejich příklady ▪ uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ▪ porovnává své názory s názory jiných lidí, vrstevníků a médií ▪ vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává druhé lidi, co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat ▪ vyhýbá se chybám v sociálním vnímání druhých lidí ▪ kriticky hodnotí informační zdroje z televize a internetu ▪ rozpozná fake news a manipulaci 	<p>Společenská podstata člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam začlenění jedince do sociálních vazeb ▪ proces socializace, typy sociálního učení ▪ mezilidská komunikace ▪ sociální vnímání a chyby v sociálním vnímání ▪ kultura 	<p>OSV – Sociální komunikace (sociální komunikace – verbální a neverbální)</p> <p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (sociální vnímání a chyby v sociálním vnímání)</p> <p>MV – Média a mediální produkce (specifika masové komunikace)</p>
---	---	--

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Sociální vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjí a uplatňuje sociální dovednosti pro život s druhými lidmi ▪ argumentuje, obhajuje své vlastní názory a prosazuje je ▪ respektuje druhé, je schopen empatie a odpovědnosti za druhé i za své vlastní jednání ▪ citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích ▪ rozpozná rizika komunikace na sociálních sítích 	<p>Sociální vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi (otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů) ▪ modely sociálního chování v intimních vztazích (otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta) ▪ problémy v mezilidských vztazích, konflikty 	<p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (interakce s druhými lidmi)</p> <p>OSV – Sociální komunikace (asertivní komunikace)</p> <p>Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví</p> <p>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (konflikty)</p>
<p>Sociální struktura společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní rozdíl mezi horizontální a vertikální strukturou ve společnosti ▪ posoudí důležitost vertikální struktury a nerovnosti ve společnosti ▪ posoudí význam sociální mobility ve spojitosti s trhem práce a globalizací pracovního trhu ▪ vysvětlí význam sociálních skupin pro život jednotlivce, ale také celé společnosti ▪ respektuje odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých skupin ▪ popíše možné důsledky předsudků a stereotypů ▪ objasní význam sociální kontroly ve skupině 	<p>Sociální struktura společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ horizontální a vertikální struktura ve společnosti ▪ sociální mobilita ▪ sociální nerovnost ▪ sociální útvary, společenské instituce ▪ jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) 	<p>OSV – Spolupráce a soutěž (sociální vztahy – kompetice a kooperace)</p>

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí hodnoty, které ovlivňují kvalitu vstupu mladých lidí do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství ▪ uplatňuje odpovědný a etický přístup k sexuálnímu životu, je odpovědný za svá rozhodnutí ▪ vyhledává a třídí informace z internetových poraden ▪ projevuje etické postoje v rámci rodiny ▪ objasní význam rodiny pro život člověka ▪ uvede výhody a nevýhody mezigeneračního soužití ▪ vysvětlí krizi rodinného systému ▪ orientuje se v problematice náhradní rodinné péče a v jejích formách 	<p>Rodina</p> <p>partnerské vztahy, rizika spojená s volbou životního partnera, modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života (odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování), manželství, rodičovství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vztahy v rodině, krizové situace v rodině, mezigenerační soužití ▪ úplná – neúplná rodina ▪ rozvodovost ▪ náhradní rodinná péče a její formy 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví</p> <p>Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (krizové situace v rodině)</p>
<p>Systém ústavní péče v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v systému ústavní péče ČR ▪ zaujímá pozitivní stanovisko k pomoci nemocným a handicapovaným lidem 	<p>Systém ústavní péče v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ústavní péče pomoc nemocným a handicapovaným lidem 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví</p>
<p>Sociální deviace a patologické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše možné dopady sociálně patologického chování na jednotlivce a společnost ▪ na vybraných případech uvede podstatu deviantního a patologického chování ▪ zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování ▪ reaguje na projevy šikany, brutality ve svém 	<p>Sociální deviace a patologické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ šikana, brutalita ▪ zanedbávané a týrané děti (syndrom CAN) ▪ závislosti (zdravotní a psychosociální rizika); návykové látky; prevence 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví Mezipředmětové souvislosti – biologie</p>

okolí a v případě nutnosti dokáže vyhledat odbornou pomoc		
Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí rizika závislosti ▪ vysvětlí rozdíly v zaměření jednotlivých stupňů protidrogové prevence ▪ orientuje se v internetových poradnách, vyhledává a analyzuje potřebné informace 		
<p>Sociální fenomény a procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí význam práce pro jednotlivce a společnost ▪ orientuje se na trhu práce ▪ odůvodní roli médií ve společnosti ▪ vysvětlí specifika masové komunikace ▪ uvede příklady médií působících v ČR ▪ kriticky hodnotí předkládané informace v televizi a na internetu ▪ objasní význam ochrany životního prostředí ▪ posoudí vliv životních, pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole a obci ▪ objasní pojem multikulturní společnost 	<p>Sociální fenomény a procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce ▪ masmédia ▪ životní prostředí ▪ vliv životních, pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci ▪ multikulturní společnost 	<p>MV – Média a mediální produkce (masová komunikace, média) MV – Uživatelé (publikum masových médií) MV – Účinky mediální produkce a vliv médií (příklady vlivu médií) VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (problematika "světové" kultury a ohrožení světového životního prostředí) VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy (multikulturní společnost v Evropě a v ČR) MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů (sociokulturní rozdíly u obyvatel v ČR) Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví</p>

<p>Sociální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a propojí je se situací v místním regionu a celé ČR ▪ vyhledává na internetu a interpretuje aktuální statistiky kriminality 	<p>Sociální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kriminalita ▪ sexuálně motivovaná kriminalita ▪ extremismus 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví</p> <p>Mezipředmětové souvislosti – biologie</p>
--	--	--

Vyučovací předmět: **Základy společenských věd**

Ročník: **2., sexta**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Člověk jako jedinec (psychologie) Psychologie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní vznik psychologie jako samostatné vědy; vysvětlí pojmy prožívání, chování a jednání ▪ vyloží základní znaky vybraných psychologických směrů a rozdíly mezi obecnými a aplikovanými psychologickými disciplínami ▪ rozlišuje jednotlivé psychologické metody ▪ analyzuje data z psychologického výzkumu ▪ vytváří online dotazník 	<p>Člověk jako jedinec (psychologie) Psychologie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik psychologie jako samostatné vědy, předmět psychologie ▪ vybrané psychologické směry a jejich představitelé ▪ psychologické disciplíny ▪ výzkumné metody v psychologii 	
<p>Psychologie osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní, proč a jak se lidé odlišují ▪ porovná osobnost v jednotlivých fázích lidského vývoje ▪ vyloží vývojové úkoly v období adolescence 	<p>Psychologie osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristika osobnosti, její struktura ▪ vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života ▪ změny v období adolescence (tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů) 	<p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (osobnost, struktura osobnosti) Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví</p>
<p>Psychické vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyloží rozdíly mezi temperamentem a charakterem ▪ uvede odlišnosti mezi temperamentovými typy 	<p>Psychické vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ temperament a typologie osobnosti ▪ charakter ▪ schopnosti, inteligence ▪ motivační struktura 	<p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (vlastní temperament – temperamentový test, schopnosti)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná jednotlivé psychické vlastnosti ▪ využívá online testy temperamentu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seberegulační vlastnosti člověka 	
Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí a při volbě profesní orientace 		
<p>Podstata lidské psychiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyloží podstatu psychických procesů a jejich roli při poznávání druhých lidí a okolí ▪ porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich efektivnost pro své studium; uplatňuje zásady psychohygieny při učení ▪ využívá poznatky o pozornosti a emocích při řízení vlastního jednání; orientuje se ve svých emocích a kontroluje je ▪ využívá online testů paměti 	<p>Podstata lidské psychiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vědomí – nevědomí ▪ psychické jevy ▪ psychické procesy (vnímání, imaginativní procesy, paměť, myšlení) ▪ učení; význam celoživotního učení a sebevýchovy ▪ psychické stavy – pozornost, emoce (způsoby sebereflexe a kontroly emocí) 	<p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (specifika lidského vnímání, představivosti, paměti a myšlení)</p> <p>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (kontrola emocí)</p> <p>Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví</p>

<p>Psychologie v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady náročných životních situací ▪ vysvětlí pojmy stres, frustrace, deprivace ▪ ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi ▪ rozlišuje jednotlivé psychické poruchy ▪ uplatňuje zásady duševní hygieny; zařazuje do denního režimu různé způsoby relaxace ▪ dokáže vyhledat vhodnou odbornou pomoc v krizových situacích ▪ využívá nástrojů internetových poraden 	<p>Psychologie v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhodování o životních otázkách a v eticky problematických situacích ▪ náročné životní situace; stres, důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví, předcházení stresům v mezilidských vztazích, způsoby jeho zvládnání, hledání pomoci, efektivní komunikace; frustrace; deprivace ▪ psychické poruchy ▪ zásady duševní hygieny ▪ hledání pomoci, systém psychologického poradenství 	<p>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (náročné životní situace a obranné frustrační mechanismy)</p> <p>Integrace vzdělávacího oboru – Výchova ke zdraví</p> <p>OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (psychologická pomoc)</p>
<p>Osobní management</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní význam práce pro psychické zdraví člověka ▪ posoudí možná úskalí neefektivního plánování ▪ vysvětlí projevy a úskalí workoholismu ▪ vytváří elektronickou formou seznam a rozvržení úkolů na základě time managementu 	<p>Osobní management</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ plánování osobní práce ▪ time management ▪ zaměstnání a mezilidské vztahy ▪ zaměstnání a rodina ▪ workoholismus 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p> <p>OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (plánování osobní práce, režim dne)</p>

Vyučovací předmět: **Základy společenských věd**

Ročník: **3., septima**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Občan ve státě (politologie) Stát</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší a porovná historické a současné typy států, formy vlády z hlediska historického vývoje ▪ popíše vývoj české ústavnosti ▪ vyhledává na internetu důležité milníky české státnosti a ústavnosti ▪ vyloží funkci ústavy ve státě ▪ objasní, které oblasti života Ústava ČR upravuje ▪ uvede a popíše státní symboly ČR 	<p>Občan ve státě (politologie) Stát</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znaky a funkce státu ▪ formy státu ▪ právní stát ▪ vývoj české ústavnosti ▪ Ústava ČR – přehled základních ustanovení ▪ státní symboly ČR 	<p>VMEGS – Žijeme v Evropě (formy států v Evropě)</p> <p>Mezipředmětové souvislosti – dějepis</p>
<p>Demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyloží podstatu demokracie ▪ porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě ▪ rozliší složky státní moci a objasní jejich funkci ▪ uvede příklady participace občanů na společenském dění v obci a ve státě ▪ rozlišuje mezi jednotlivými volebními systémy ▪ vymezí podstatu komunálních a parlamentních voleb ▪ uvede problémy, s nimiž se může obracet na úřady ▪ vyloží podstatu občanské společnosti ▪ vyhledá na internetu možnosti občanské 	<p>Demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ principy a podoby demokracie ▪ občanská práva a povinnosti ▪ dělba státní moci ▪ volby, volební systémy ▪ úřady ▪ územní samospráva ▪ podstata občanské společnosti a její instituce 	

participace		
-------------	--	--

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obhájí svá lidská práva a respektuje práva druhých lidí ▪ vymezí funkce ombudsmana ▪ analyzuje internetové stránky ombudsmana, třídí relevantní informace z nich 	<p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zakotvení lidských práv v dokumentech ▪ porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana 	
<p>Ideologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní znaky ideologií ▪ vyloží, v čem spočívá nebezpečí ideologií 	<p>Ideologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ znaky a funkce ideologií ▪ přehled vybraných ideologií 	
<p>Politika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná programy vybraných politických stran ▪ objasní funkci politické koalice a opozice ▪ vysvětlí význam referenda ▪ vymezí funkci veřejnoprávních médií ▪ analyzuje na základě aktuálního vysílání rozdíly mezi veřejnoprávními a komerčními médii 	<p>Politika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ politika a politické vztahy ▪ politické subjekty, politický život ve státě ▪ politický program, koalice a opozice ▪ média, nezávislý tisk 	<p>MV – Účinky mediální produkce a vliv médií (veřejné mínění)</p>
<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí důvody evropské integrace ▪ posoudí význam evropské integrace pro vývoj Evropy ▪ rozlišuje funkce orgánů EU ▪ posoudí vliv začlenění ČR do EU ▪ posoudí vliv jednotné evropské měny 	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podstata a význam ▪ Evropská unie – význam ▪ proces integrace ▪ orgány EU ▪ jednotná evropská měna 	<p>Mezipředmětové souvislosti – zeměpis</p> <p>VMEGS – Žijeme v Evropě (Evropská unie)</p>

<ul style="list-style-type: none"> vyhledává na internetu a aktualizuje informace k evropské integraci 		
Mezinárodní spolupráce <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v mezinárodních institucích uvede příklady činností vybraných mezinárodních organizací vysvětlí vliv mezinárodních organizací na chod světového, ale také regionálních společenství vyhledává na internetu a aktualizuje informace o nadnárodních organizacích 	Mezinárodní spolupráce <ul style="list-style-type: none"> důvody, význam a výhody mezinárodní spolupráce významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti Český červený kříž 	VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy (OSN, NATO) VMEGS – Humanit. pomoc a mezinárodní rozvoj. spolupráce (Český červený kříž) Mezipředmětové souvislosti – zeměpis
Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
Proces globalizace <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a projevy globalizace uvede příklady globálních problémů domýšlí důsledky globalizačního procesu vyhledává na internetu a aktualizuje vývoj a dopady globalizace 	Proces globalizace <ul style="list-style-type: none"> příčiny, projevy, důsledky globalizace globální ekonomické otázky globální problémy 	VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (problémy mezinárodní politiky a globální ekonomické problémy)
Religionistika Víra v lidském životě <ul style="list-style-type: none"> objasní funkci víry a náboženství v životě člověka uvede základní znaky náboženské víry rozliší hlavní světová náboženství zdůvodní působení nových náboženských směrů a popíše jejich základní myšlenky, cíle vytváří prezentace o jednotlivých náboženstvích 	Religionistika Víra v lidském životě <ul style="list-style-type: none"> podoby víry znaky náboženské víry náboženské systémy církev nové náboženské směry (sekty) 	Mezipředmětové souvislosti – zeměpis, dějepis VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy (globalizace víry)

<p>Občan a právo Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami ▪ objasní účel sankcí při porušení právní normy 	<p>Občan a právo Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ smysl a účel práva ▪ morálka a právo 	<p>OSV – Morálka všedního dne (morálka – právo v životě)</p>
<p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje mezi právem veřejným a soukromým ▪ uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy ▪ popíše tvorbu zákonů ▪ vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů ▪ uvede důsledky pramenící z neznalosti smlouvy ▪ vytváří elektronicky vlastní smlouvy na základě internetových vzorů ▪ objasní vliv rodinného práva do každodenního života 	<p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům ▪ právní řád ČR – jeho uspořádání ▪ systém právních odvětví, druhy právních norem ▪ smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv ▪ rodinné právo 	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru ▪ uvede práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů ▪ objasní funkci odborů ▪ vyhledává na internetu aktuální změny v pracovním právu 	<p>Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné) ▪ práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny) ▪ odbory 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>
<p>Bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede zásady bezpečnosti práce ▪ představí pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí ▪ objasní možnost odškodnění v případě pracovního úrazu 	<p>Bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zásady bezpečnosti práce ▪ ekologická hlediska práce ▪ pracovní úraz a odškodnění 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>
<p>Orgány právní ochrany</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší trestný čin od přestupku ▪ uvede příklady postihů trestné činnosti ▪ rozezná, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení ▪ orientuje se v systému právního poradenství, v právní činnosti a v úkolech občanských poraden i v jejich internetových verzích 	<p>Orgány právní ochrany</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ funkce a úkoly, právnické profese ▪ účel a průběh občanského soudního řízení ▪ orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly ▪ systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden 	

<p>Vybrané problémy kriminality</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona související s výrobou a držením návykových látek, uvede sankce sexuálně motivovaných trestních činů ▪ vyhledává na internetu aktuální změny v trestním právu	<p>Vybrané problémy kriminality</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě ▪ sexuálně motivovaná kriminalita	
---	--	--

Vyučovací předmět: **Základy společenských věd**

Ročník: **4., oktáva**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Člověk a svět práce (Ekonomie) Ekonomie a ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí základní ekonomické pojmy ▪ uvede rozdíly mezi jednotlivými typy ekonomik ▪ objasní průběh ekonomického cyklu 	<p>Člověk a svět práce Ekonomie a ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní ekonomické pojmy ▪ typy ekonomik ▪ ekonomický cyklus 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>
<p>Tržní ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí na základě aktuální ekonomické situace mechanismy fungování trhu ▪ kriticky posoudí možný dopad úrovně tržní ekonomiky na životní úroveň obyvatel ▪ stanoví cenu jako součást nákladů, zisku a DPH ▪ objasní kolísání ceny zboží či pracovní síly na trhu dle vývoje nabídky a poptávky ▪ vyloží význam konkurence na trhu ▪ analyzuje s pomocí internetu aktuální cenové nabídky konkrétních produktů 	<p>Tržní ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tržní mechanismus ▪ nabídka a poptávka ▪ tvorba ceny ▪ ekonomické subjekty ▪ konkurence 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p> <p>OSV – Spolupráce a soutěž (konkurence)</p>
<p>Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje jednotlivé formy podnikání a posuzuje, která forma je v dané situaci nejvýhodnější ▪ posoudí výhody a nevýhody podnikání ▪ uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti ▪ dokáže požádat o živnostenské oprávnění ▪ uvede příklady významných soukromých podniků 	<p>Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo) ▪ základní právní normy týkající se podnikání 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>

<p>v kraji</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analyzuje možnosti elektronické komunikace s úřady v rámci podnikání 		
Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu ▪ na základě aktuálních reklam uvede reklamní triky ▪ analyzuje internetový marketing konkrétního výrobku či služby 	<p>Marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ marketing a public relations ▪ reklama ▪ reklamní agentury 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce MV – Mediální produkty a jejich význam (reklama a její vliv; tvorba reklamního letáku)</p>
<p>Bankovní soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší funkce ČNB od komerčních bank ▪ objasní vliv ČNB na banky komerční ▪ uvede příklady special. finančních institucí ▪ popíše moderní formy bankovníctví ▪ uvede základní finanční produkty bank ▪ analyzuje internetové nabídky bank a možnosti jejich internetového bankovníctví 	<p>Bankovní soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ČNB ▪ komerční banky ▪ specializované finanční instituce ▪ moderní formy bankovníctví 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>
<p>Peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede běžné platební nástroje; ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku a internetového bankovníctví ▪ směnění peníze za použití kurzovního lístku ▪ uvede principy vývoje ceny akcií i možnosti bezpečných forem investic do cenných papírů 	<p>Peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ funkce peněz ▪ formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně ▪ cenné papíry, akcie ▪ burza 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>

<p>Hospodaření domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy, výdaje ▪ sestaví rozpočet domácnosti v elektronické podobě ▪ navrhne, jak vyřešit schodkový rozpočet domácnosti ▪ navrhne, jak investovat peníze z přebytkového rozpočtu domácnosti ▪ vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele 	<p>Hospodaření domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly ▪ tok peněz v domácnosti ▪ spotřební výdaje ▪ práva spotřebitele ▪ předpisy na ochranu spotřebitele 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>
<p>Očekávané výstupy</p>	<p>Obsah učiva</p>	<p>TO PT</p>
<p>Finanční gramotnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ navrhne způsoby, jak efektivně využít volné finanční prostředky ▪ rozlišuje mezi jednotlivými druhy úvěrů na základě webových stránek finančních institucí a srovnávacích portálů ▪ vysvětlí stanovení úrokových sazeb ▪ uvede rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN ▪ vybere nejvhodnější pojistný produkt dle svých potřeb na základě webových stránek finančních institucí a srovnávacích portálů 	<p>Finanční gramotnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ způsoby využití přebytku finančních prostředků ▪ spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz ▪ řešení nedostatku finančních prostředků ▪ úvěrové produkty ▪ leasing ▪ úrokové sazby ▪ RPSN ▪ pojištění 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>

<p>Fiskální politika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí principy fungování systému příjmů a výdajů státu ▪ analyzuje s pomocí internetu aktuální deficit státního rozpočtu ▪ rozlišuje základní typy daní ▪ vysvětlí, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje ▪ analyzuje s pomocí internetu aktuální daňové sazby ▪ objasní funkci úřadů práce a personálních agentur ▪ orientuje se v systému sociálních dávek ▪ vysvětlí funkci podpory v nezaměstnanosti 	<p>Fiskální politika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ státní rozpočet ▪ daňová soustava ▪ sociální politika (důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum) 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>
<p>Monetární politika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu inflace a nezaměstnanosti ▪ uvede aktuální výši inflace, úrovně HDP, míry nezaměstnanosti v ČR ▪ posoudí vliv inflace, úrovně HDP a míry nezaměstnanosti na životní úroveň občanů ▪ analyzuje s pomocí internetu aktuální ekonomické ukazatele ▪ vysvětlí vliv inflace na příjmy obyvatelstva na vklady a úvěry 	<p>Monetární politika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ inflace ▪ kurz měny ▪ zahraniční platební bilance ▪ HDP 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Mezinárodní trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede aktuální výši nezaměstnanosti ▪ vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy nezaměstnanosti ▪ zhodnotí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce ▪ vysvětlí význam rekvalifikace a celoživotního vzdělávání ▪ vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých médiích ▪ zpracovává potřebné informace z portálů nabízejících práci v EU 	<p>Mezinárodní trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ státní politika zaměstnanosti ▪ nezaměstnanost ▪ nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby ▪ pracovní trh v EU ▪ globalizace pracovního trhu ▪ profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p> <p>VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy (globalizační ekonomické problémy)</p>
<p>Profesní volba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí práci jako prostor pro seberealizaci ▪ kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace na základě elektronických dotazníků ▪ vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení ▪ stanoví zásady pracovní úspěšnosti a kariérního růstu ▪ uvede příklady dobrovolnictví a zhodnotí jeho přínos pro společnost ▪ vyhledává na internetu možnosti dobrovolnictví v ČR i v zahraničí 	<p>Profesní volba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce jako seberealizace ▪ hodnocení vlastních schopností, vzdělávání, příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka) ▪ přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie) ▪ pracovní úspěšnost a kariérní růst ▪ dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností 	<p>Integrace vzdělávacího oboru – Člověk a svět práce</p>

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Úvod do filosofie</p> <p>Filosofie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje a objasní na základě každodenní zkušenosti zásadní filosofické problémy ▪ vysvětlí na příkladech jednotlivých věd rozdíl mezi filosofií a reálnými vědami, definuje jejich vzájemný vztah, popíše strukturu vědeckého poznání 	<p>Úvod do filosofie</p> <p>Filosofie jako věda</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ předmět filosofie, hlavní filosofické problémy ▪ vztah filosofie a vědy, teorie vědy 	
<p>Východní filosofie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje základní myšlenky východní filosofie a porovná je se západním myšlením ▪ posoudí význam a uplatnění východní filosofie v dnešním světě 	<p>Východní filosofie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ filosofie staré Indie ▪ filosofie staré Číny 	
<p>Řecká filosofie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní a srovná myšlenky východní a západní filosofie, na příkladech vysvětlí vliv východní filosofie na filosofii řeckou ▪ komentuje na příkladech aktuálnost myšlenek řeckých filosofů v oblasti vědy a etiky ▪ posoudí důležitost argumentace ve veřejném životě a vysvětlí její důležitost v problematice relativnosti pravdy 	<p>Řecká filosofie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ milétská škola, Pythagoras, elejská škola, Herakleitos, atomismus ▪ sofisté a Sokrates, Platon, Aristoteles ▪ filosofie helénismu 	<p>OSV – morálka všedního dne (etika, morálka)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ analyzuje a posoudí relativnost pravdy na internetu ▪ vyjmenuje základní principy idealismu 		
Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Filosofie středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje základní znaky náboženství a rozdíl mezi filosofií a teologií ▪ popíše druhy náboženství a rozdíl mezi židovstvím a křesťanstvím ▪ vyjmenuje chronologicky etapy vývoje křesťanství a charakterizuje je, kriticky posoudí problematiku víry a rozumu ▪ vysvětlí na příkladech úlohu náboženství a Boha v lidském životě a zaujme tolerantní postoj vůči náboženskému vyznání, definuje pojem ateismus zejména v českém kontextu ▪ analyzuje informace a statistiky na internetu k tématu ateismu v ČR 	<p>Filosofie středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ náboženství, křesťanství a židovství ▪ patristika ▪ scholastika 	

<p>Filosofie období renesance</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ srovná myšlení doby scholastiky a renesance, vymezí základní rozdíly ▪ posoudí význam vědeckých objevů pro lidské myšlení a filosofii ▪ kriticky zhodnotí přístup renesančních myslitelů k vědě a konfrontuje jej se soudobým pohledem na rozvoj vědy ▪ charakterizuje znaky reformace a posoudí její význam a oprávněnost ▪ popíše renesanční teorie státu a srovná jejich výhody a nevýhody, definuje vlastní postoj v problematice občan versus stát 	<p>Filosofie období renesance</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ astronomové a jejich význam pro filosofii ▪ Francis Bacon ▪ reformace a politické myšlení 	
<p>Očekávané výstupy</p>	<p>Obsah učiva</p>	<p>TO PT</p>
<p>Filosofie období baroka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje znaky racionalismu na základě myšlenek jednotlivých filosofů ▪ kriticky posoudí snahu racionálně dokázat existenci Boha ▪ zaujme vlastní stanovisko k problému teodiceje v kontextu filos. pohledu na Boha 	<p>Filosofie období baroka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ René Descartes ▪ Baruch Spinoza ▪ Wilhelm Leibniz 	

<p>Filosofie doby osvícenství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kriticky posoudí teorii empirismu a senzualismu – člověk jako tabula rasa s ohledem na dnešní poznatky psychologie ▪ vysvětlí na příkladech pojem solipsismus a problematiku kauzality z pohledu subjektivního idealismu ▪ kriticky posoudí výrok „Být znamená být moc vnímán“ v kontextu moderních médií ▪ objasní na konkrétních myšlenkách francouzských osvícenců jejich význam pro moderní pojetí občanské společnosti ▪ popíše základní myšlenky Immanuela Kanta a vysvětlí jejich význam pro reálné vědy a lidské poznání vůbec, definuje rozdíl mezi autonomní a heteronomní etikou a kriticky posoudí jejich výhody a nevýhody 	<p>Filosofie doby osvícenství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ anglické osvícenství – Locke, Berkeley, Hume ▪ francouzské osvícenství – Montesquieu, Voltaire, Rousseau, encyklopedisté ▪ Immanuel Kant 	<p>Mezipředmětové souvislosti – český jazyk a literatura</p>
<p>Filosofie 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí na základě myšlenek voluntaristů svůj názor na úlohu a význam vůle v lidském životě, srovná její pozitivní a negativní aspekty ▪ srovná subjektivní a absolutní idealismus, popíše vliv Hegela na myšlení Marxe ▪ kriticky zhodnotí na základě internetových zdrojů důsledky komunistické myšlenky v dějinách lidstva ▪ definuje pojem pozitivismus a popíše jeho význam pro vývoj společenských věd zejména sociologie 	<p>Filosofie 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Arthur Schopenhauer ▪ Friedrich Nietzsche ▪ Friedrich Hegel ▪ Karl Marx a Friedrich Engels ▪ pozitivismus - Comte 	

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<p>Filosofie 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše základní znaky jednotlivých filosofických škol, analyzuje jejich návaznost na předchozí filosofické myšlení a spojitost s tehdejší historickou skutečností 	<p>Filosofie 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ filosofie existence, fenomenologie, filosofická antropologie, analytická filosofie, hermeneutika, pragmatismus, 	<p>Mezipředmětové souvislosti – český jazyk a literatura</p>
<p>Neformální logika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vývoj logiky a její význam pro reálné a formální vědy, pro filosofii a rozvoj lidského myšlení ▪ analyzuje druhy jazykových výrazů a stanoví kritéria jejich pravdivosti ▪ rozezná základní typy úsudků a rozlišuje jejich správnost či nepravost ▪ odhaluje a analyzuje v reálném životě a komunikaci chybnou argumentaci, aplikuje korektní argumentaci jak z pohledu logiky tak i etiky ▪ analyzuje mediální výroky z hlediska logiky a etiky 	<p>Neformální logika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ neformální logika jako věda ▪ jazykové výrazy a jejich analýza ▪ usuzování ▪ argumentace, chybná argumentace 	<p>Mezipředmětové souvislosti - matematika</p>

